

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının İncelenmesi

Sema Kara
Kastamonu Üniversitesi

Bu makaleye atıf için (To cite this article):

Kara, S. (2021). Görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarının incelenmesi [A study of the educational beliefs of prospective visual arts teachers]. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi) [Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)]*, 5(2), 168-179.

Makale Türü (Paper Type):

Araştırma (Research)

Etik Kurul Adı, Onay Tarihi ve Sayısı (Ethics Committee Name, Approval Date and Number):

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu, 25.03.2021 ve 22.

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi):

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi); bilimsel ve hakemli bir dergi olarak yılda iki kez yayınlanmaktadır. Bu dergide; bilim, eğitim, sanat veya teknoloji ile ilgili özgün kuramsal çalışmalar, literatür incelemeleri, araştırma raporları, sosyal konular, kitap incelemeleri ve araştırma makaleleri yayınlanmaktadır. Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışma amaçları için kullanılabilir. Makalelerinin içeriğinden sadece yazarlar sorumludur. Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edilmesi gerekmektedir. Yazarlar, araştırma ve yayın etiğine uydıklarını beyan ederler. Dergi, makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımı ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, eylem, talep, işlem, maliyet veya zarardan sorumlu değildir.

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal):

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal) is published twice a year as a scientific and refereed and journal. In this journal, original theoretical works, literature reviews, research reports, social issues, psychological issues, curricula, learning environments, book reviews, and research articles related to science, education, art or technology are published. The articles submitted for publication must have not been published before or sent to be published anywhere. This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Authors alone are responsible for the contents of their articles. Copyright regulations must be followed for the ideas and art works used. The authors declare that they adhere to research and publication ethics. The journal owns the copyright of the articles. The publisher shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of the research material.

Bu eser, Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.]

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının İncelenmesi

Sema Kara

Makale Bilgisi

Makale Tarihi

Gönderim Tarihi:
30 Mart 2021

Kabul Tarihi:
25 Haziran 2021

Anahtar Kelimeler

Görsel sanatlar eğitimi
Öğretmen adayı
Eğitim inancı
Cinsiyet
Başarı

Öz

Eğitim sürecinde öğretmenlerin eğitim inançları sahip oldukları felsefi bakış açıları kendi öğretim uygulamalarına büyük oranda yön vermektedir. Bu çalışmada görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada karşılaştırmalı ilişkisel tarama yöntemine dayalı; görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları cinsiyet, sınıf ve akademik başarı değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırma, Atatürk, Gazi, Marmara, Mersin ve Necmettin Erbakan Üniversitelerinde Eğitim Fakültelerinde görsel sanatlar eğitimi alan 214 öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Araştırma verilerinin toplanmasında eğitim inançları ölçeği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre görsel sanatlar öğretmen adaylarının ağırlıklı olarak ilerlemeci ve varoluşçu eğitim akımlarında yüksek puanlar buna karşın esasicilik eğitim akımında ise düşük ortalamalar elde ettikleri görülmüştür. Ayrıca görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları cinsiyet, sınıf düzeyi ve başarılarına göre farklılıklar göstermektedir.

A Study of the Educational Beliefs of Prospective Visual Arts Teachers

Article Info

Article History

Received:
30 March 2021

Accepted:
25 June 2021

Key Words

Visual arts education
Prospective teachers
Educational beliefs
Gender
Achievement

Abstract

In the education process, teachers' educational beliefs and their philosophical perspectives mostly guide their teaching practices. In this study, it was aimed to examine the educational beliefs of visual arts teacher candidates. Based on the comparative relational survey method in the research; The educational beliefs of visual arts teacher candidates were examined according to the variables of gender, class and academic success. The research was conducted on 214 teacher candidates who were studying visual arts at the Education Faculties of Atatürk, Gazi, Marmara, Mersin and Necmettin Erbakan Universities. Educational beliefs scale was used to collect research data. According to the findings of the research, it was observed that the visual arts teacher candidates had high scores in the progressive and existential education movements, whereas they obtained low averages in the essentialism education movement. In addition, the educational beliefs of visual arts teacher candidates differ according to their gender, grade level and success.

Giriş

Eğitim ve felsefe arasındaki ilişkinin yakınlığı konusunda John Dewey “aslında tüm felsefe, eğitim felsefesi olarak düşünülebilir” (Güzey, 2000) diyordu. Eğitim ve felsefenin örtüşebileceğine yönelik bir yorumu ifade eden bu yaklaşım, felsefenin insana dönük ya da insan merkezli yapısını vurgulayarak eğitimin felsefi bir bakışla gerçekleşmesi gerektiğini öngörmektedir. Felsefe, eğitimin olanaklarını sorgular. Bunu yaparken bir yandan kavramsal-çözümleyici bir tutum alır, bir yandan da eğitimin ilke ve amaçlarını belirleme savıyla kural ve değer taşıyan ayırıcı özelliğini ortaya koyar (Soykan, 1998). Eğitim felsefesi, eğitimin kendine özgü doğasını, amaçlarını ve yöntemlerini, eğitimin insan için olanaklarını, eğitim kavramlarını felsefi bir bakışla sorgulayarak, çözümlemesini yapar ve böylece bir değer bilgisi ortaya koyar (Gürsel, Sünbül ve Hesapçıoğlu, 2010).

Eğitimde felsefi anlayış ve metotlar sayesinde, hemen hemen çoğu bilgi; ister sağduyuya dayanan bilgi, ister bilimsel bilgi, isterse herhangi bir alanın bilgisi olsun, aydınlatılmakta ve değerlendirilmektedir. Çeşitli felsefi ekoller tarafından üretilen felsefi bilgiler temelinde bilginin eğitime uygulanması mümkün olabilmektedir. Bugün eğitimin tüm alanlarında eğitim felsefesi gibi önemli bir sahanın, bir ihtiyaç olarak belirmesine ve gün geçtikçe de, kendisini daha güçlü bir şekilde hissettirmesine sebep olmaktadır.

Eğitim sürecinde öğretmenlerin ya da diğer eğitim paydaşlarının eğitim inançları öğretim uygulamalarına büyük oranda yön vermektedir. Öğretmenlerin öğrenciler için eğitim fırsatlarını şekillendiren inançları (Mutlu ve Aydoğmuş, 2019; Silvernail, 1992; Altınkurt, Yılmaz ve Oğuz, 2012; Sünbül, 1996) baskın bir motif olarak karşımıza çıkmaktadır. Süreç içerisinde etkin olan kişilerin sahip olduğu inançlar davranış, tutum ve beklentilerine yön veren temel çerçevedir (Enochs ve Riggs, 1990; Hoy ve Miskel, 2001).

Literatüre göre eğitim inançları, bireylerin sahip oldukları eğitim felsefesine göre şekillenmektedir (Yılmaz, Altınkurt ve Çokluk, 2011). Bu kapsamda araştırmada görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarını şekillendiren eğitim felsefeleri olarak; Esasicilik, İlerlemecilik, Daimicilik, Yeniden Kurmacılık ve Varoluşçuluk ekolleri ele alınmıştır. Bu ekollerden “Dâimîcilik” ve “Esâsîcilik” geleneksel felsefi akımlardan “Realizm” ve “İdealizm” felsefelerine dayanmaktadır. Dâimîcilikte eğitimde ahlâkî değerlere, evrensel ilkelere, gelenek ve göreneklere sahip bireyler yetiştirmek esastır.

Esâsîcilikte ise eğitim, başat kültürel ve toplumsal değerleri kazanmış bireylerin yetiştirmesi esastır. Çağdaş eğitim felsefeleri “İlerlemecilik” ve “Yeniden Kurmacılığın” temelinde ise “Pragmatizm” yatmaktadır. İlerlemecilik eğitim sistemlerinde demokratik kültürü inşa edecek bireylerin yetiştirilmesini esas alır. İlerlemeciliğin bir sonraki aşaması ise “Yeniden Kurmacılık” olarak adlandırılmaktadır. Bu ekolde reformlar ve yenilikler yoluyla modern toplumun yeniden inşası öncelik olarak temele alınmaktadır. Varoluşçuluk ekolunda ise eğitimin, bireyin kendi kendisini yaratmasını sağlamak, özgür eylemde bulunmasına ortam oluşturmak ve öz sorumluluğu gelişmiş bireyler yetiştirmek esastır (Sönmez, 1996; Tunca, Şahin ve Oğuz, 2015).

Öğretmenin felsefesi, öğretimle ilgili değerleri ve inançlarını ifade eder. Bu inanç bir öğretmen olarak kendisini öğrencisine tanıtan kişisel ifadelerdir. Öğrenme-öğretme sürecindeki aşağıdaki unsurlar eğitim inançlarıyla yakından ilişkilidir (Aydoğmuş, 2019; Sünbül, 2010; Yılmaz ve Sünbül, 2003):

- Öğretmen öğrenmekle neyi kastettiği, başarılı bir öğrenme durumunun nasıl sağlanacağı, bir öğretmen olarak değerleri, inançları ve özlemleri neler olduğuna ilişkin görüşleri
- Uсталık, yetkinlik, dönüşümsel öğrenme, yaşam boyu öğrenme, genel beceri aktarımı, eleştirel düşünmeyi teşvik etmek konusunda nasıl bir eğilimi olduğu
- Öğretmene göre mükemmel bir öğretim durumunu neye benzettiği
- Sınıf içi etkinliklerde değerler ve inançları
- Ders materyalleri, ders planları, aktiviteleri, ödevleri ve değerlendirme süreçlerindeki öncelikleri
- Öğrenciler için hedefleri, ideal öğrenciye ilişkin düşünceleri ve bu öğrencinin bilgisi veya davranışı açısından kendi öğretiminin sonuçları
- Öğretmen kendi dersin amaç ve hedeflerine ulaşmak için hangi yöntemleri ön plana çıkarıyor
- Öğretmenin öğrenme teorilerine ve belirli stratejilere ilişkin inançları
- Öğretmenlerin öğrencileriyle etkileşimin niteliği, öğrencilere danışmanlık yapmaya ve onlara rehberlik etmeye yönelik tutumları
- Öğrenci gelişimini ve öğrenmesini nasıl değerlendirdiği (ölçüt referanslı- norm referanslı). Hangi farklı değerlendirme türlerini (yani geleneksel testler, projeler, portfolyolar, sunumlar) kullandığı

Öğrenciler her zaman öğretmenlerine saygı duyarlar ve bu nedenle, öğretmenlerin onlara ilham verecek düşüncelerinin olması gerekir. Öğretmenler akıl hocasıdır ve öğrencilere bağımsız düşünmeyi telkin etmede aktif bir rol oynarlar. Ancak, bunu bir öğretmen olarak etkin bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için, öğretmenin kendi öğretim felsefesine sahip olması ve bu konuda farkındalığının güçlü olması gerekir. Öğretim felsefesi, ilerlemek için yönler sağlayan harita olarak tanımlanmıştır. Harita olmadan kaybolmuş hissedebilirsiniz.

Aynı şekilde, belirli bir yola karar verilmezse öğretirken de birçok konu gözden kaçacaktır. Öğretmen neden ve nasıl öğretmek istediğini anlamlandırana kadar öğrencilerde etkili öğrenmeyi sağlamda çoğunlukla sorunlar ortaya çıkacaktır. Bu nedenle, öğretmenlerin bilinçli etkinlikler gerçekleştirmeleri için her zaman bir haritaya ihtiyaç duyarlar (Aparicio Landa, Sosa Moguel ve Cabanas-Sanchez, 2021; Büyükkaragöz ve Sünbül, 1996; Gosselin, 2007; Winch, 2012).

Öğretmenler, topluluğun gelecekteki yapıcılarını olarak adlandırılır. Öğrencilerin farklı meslekleri ve kimlikleri seçmelerine yardımcı olurlar. Bir öğretmen, öğrenciler üzerinde derin bir etki bırakabilir ve yakın gelecekte bağımsız kararlar almalarına yardımcı olabilir. Öğrencileri bugün öğretmenlerinden öğrendikleri temel değerler, ileride toplumda uygulanacak ve kullanılacaktır. Sağlam bir felsefi arka plan, bu değerlerin hepsinin pozitif bir şekilde gerçekleşmesine yardımcı olacaktır (Lakoff ve Johnson, 1999; Orchard, Heilbronn ve Winstanley, 2016).

Felsefeyi öğrenen bir öğretmen, öğrencilerinin perspektifinden bakabilecek ve analiz edebilecektir. Felsefe ayrıca, uyumu sağlamak için her öğrenciyi ve öğretmeni tek bir beden olarak birleştirmeyi öğretir. Eğitim felsefesi sayesinde, öğretmenler öğrencilerle nasıl başa çıkacaklarını anlayabilir ve onları bir bütün olarak birleştirebilirler. Öğretmenler felsefe aracılığıyla, öğrencilerinin yalnızca akademik bilgilerini tamamladığı ders içeriklerinin gerçekleşmesini değil, aynı zamanda insani değerler ve etik duygusu geliştirmesine de sağlayabilirler (Beltman vd, 2015; Colgan ve Maxwell, 2019; Lakoff ve Johnson, 1999).

Görsel sanatlar eğitimcileri, öğrencilerinin başta sanat ve estetik duyarlılığı, görsel bilgi, beceri ve değerler kazanmalarına katkı sağlamak üzere tüm öğrenme alanlarında gelişimlerine katkıda bulunurlar. Ayrıca öğrencilerin estetik ve sanatsal potansiyelini, değerlerini, ilgilerini ve tutumlarını geliştirmek ve evrensel düzeyde sanatsal faaliyet ve süreçlerinde etkin olmalarını sağlamak için çaba sarf etmeleri gerekir (Visual Arts, 2018). Tüm bu süreçleri gerçekleştirmede görsel sanatlar öğretmenlerinin eğitim felsefeleri, inançları ve paradigmaları uygulamaları şekillendirmede önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

Alt Problemler

- 1- Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları ne düzeydedir?
- 2- Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları cinsiyete göre anlamlı göstermekte midir?
- 3- Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?
- 4- Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarında başarı düzeyine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Bu çalışma, karşılaştırmalı ilişkisel tarama modeli temele alınarak gerçekleştirilmiştir. Bu modelde, ele alınan konu, problem farklı değişken ve gruplara göre karşılaştırarak incelenmektedir. Bu desende karşılaştırma yapılacak grupların oluşumunda araştırmacının herhangi bir etkisi ve müdahalesi söz konusu değildir (Büyüköztürk vd., 2008). Karşılaştırmalı ilişkisel tarama modeli temelinde bu çalışmada; Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları cinsiyet, sınıf düzeyi ve başarı değişkenlerine göre incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni Türkiye'deki Üniversitelerde görsel sanatlar eğitimi alan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın evreni çok geniş olduğu ve Türkiye'deki bütün görsel sanatlar öğretmen adaylarını kapsadığı için araştırma bir çalışma grubu üzerinde yürütülmüştür. Çalışma grubu olarak, Atatürk, Karadeniz Teknik, Mersin, Marmara, Necmettin Erbakan ve Gazi Üniversitelerinde okumakta öğretmen alınmıştır.

Ölçeğinin uygulama çalışmaları ilgili üniversitelerde araştırma örnekleme seçilen toplam 214 görsel Sanatlar öğretmen adayı çalışma grubuna alınmıştır. Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının seçilmesinde küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan görsel sanatlar öğretmen adaylarının araştırmacının hazırladığı kişisel bilgi formuyla elde edilmiştir. Örnekleme dâhil olan katılımcılara ölçekler online olarak uygulanmıştır.

Eğitim İnançları Ölçeği

Yılmaz, Altinkurt ve Çokluk (2011) tarafından geliştirilen ölçek beş alt boyuttan (Daimicilik, Esasicilik, İlerlemecilik, Yeniden Kurmacılık, Varoluşçu Eğitim). Ölçekten toplam puan elde edilmemekte, katılımcıların her bir eğitim felsefesini ne kadar benimsedikleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Böylelikle kişinin baskın eğitim felsefi ya da felsefeleri belirlenebilir ve kişi ilgili gruba atanabilir. Bir alt ölçekten alınan puanın yüksek olması, katılımcıların o alt ölçekteki eğitim felsefesine inandığını ve benimsediğini, düşük olması ise, söz konusu felsefeye olan inancının az olduğunu göstermektedir.

Tüm bu yönleriyle ‘Eğitim İnançları Ölçeğinin’ yapı ve içerik geçerliğini yüksek tutmak için istatistiksel ve mantıksal işlemlerin birçoğu gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte ölçeğin geçerliğine ilişkin ortaya çıkan değerler kabul edilebilir ölçütlerin oldukça üzerinde çıkmıştır. Beşli Likert tipi olan ölçekte 40 madde bulunmaktadır. Maddeler 1- Kesinlikle katılmıyorum ve 5-Kesinlikle katılıyorum aralığında puanlanmaktadır.

Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı; “daimicilik” boyutu için .70, “esasicilik” boyutu için .70, “ilerlemecilik” boyutu için .91, “yeniden kurmacılık” boyutu için .81, “varoluşçu eğitim” boyutu için .89 olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ise ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alpha değerleri sırasıyla; .71, .84, .86, .83, .90 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu katsayılar, Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının eğitim inançlarını ölçmede geçerli ve güvenilir olduğuna işaret etmektedir.

Veri Analiz Teknikleri

Araştırma verileri normal dağılım varsayımlarını karşılaması nedeniyle Bağımsız örneklem t Testi ve F testi teknikleri kullanılmıştır. Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitim inançlarını karşılaştırırken Bağımsız Örneklem t Testi, başarıları ve sınıf düzeylerine göre eğitim inançlarını karşılaştırırken F testi tekniği kullanılmıştır.

Etik Kurul Adı, Onay Tarihi ve Sayısı

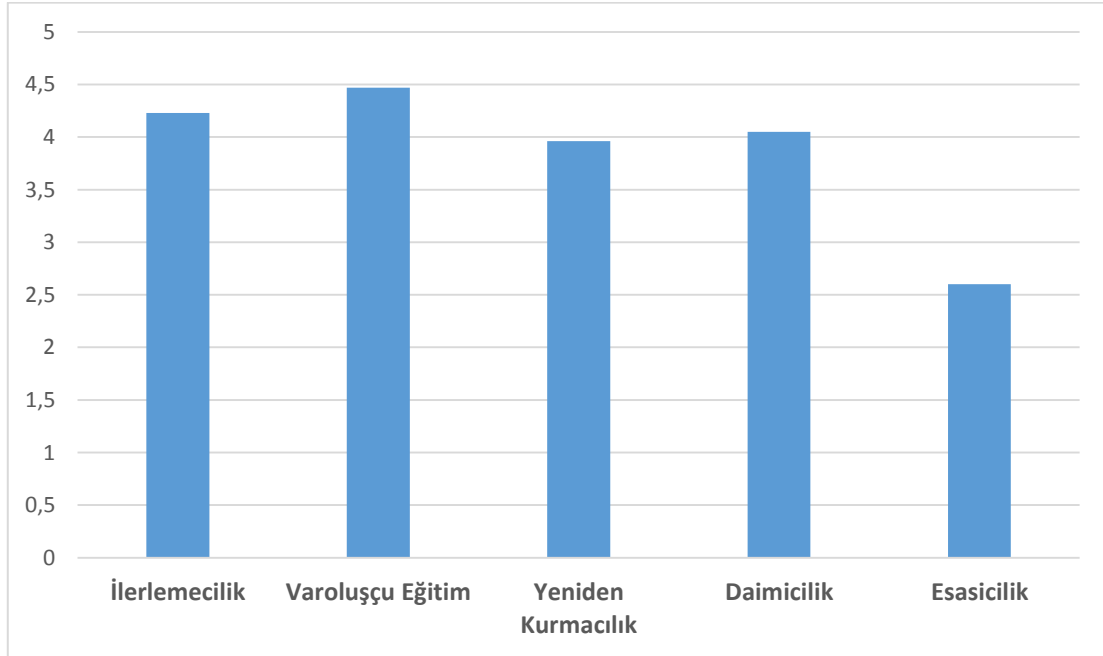
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu, 25.03.2021 ve 22.

Bulgular

Tablo 1 incelendiğinde, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemecilik ve varoluşçu eğitim felsefelerinin en yüksek ortalamaya sahip olduğu gözlenmiştir. Katılımcılar en düşük ortalamayı ise “esasicilik” akımında elde etmişlerdir (Ort=2,60). Bu yönüyle görsel sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemeci ve varoluşçu eğitim felsefelerini yüksek oranda savundukları görülmektedir. Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarına ilişkin dağılım aşağıdaki Şekil 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Eğitim İnançları Ölçeğinden Elde Edilen Puanlara Ait Betimsel Değerler

	N	\bar{X}	Ss
İlerlemecilik	214	4,23	0,64
Varoluşçu Eğitim	214	4,47	0,69
Yeniden Kurmacılık	214	3,96	0,68
Daimicilik	214	4,05	,65
Esasicilik	214	2,60	,76

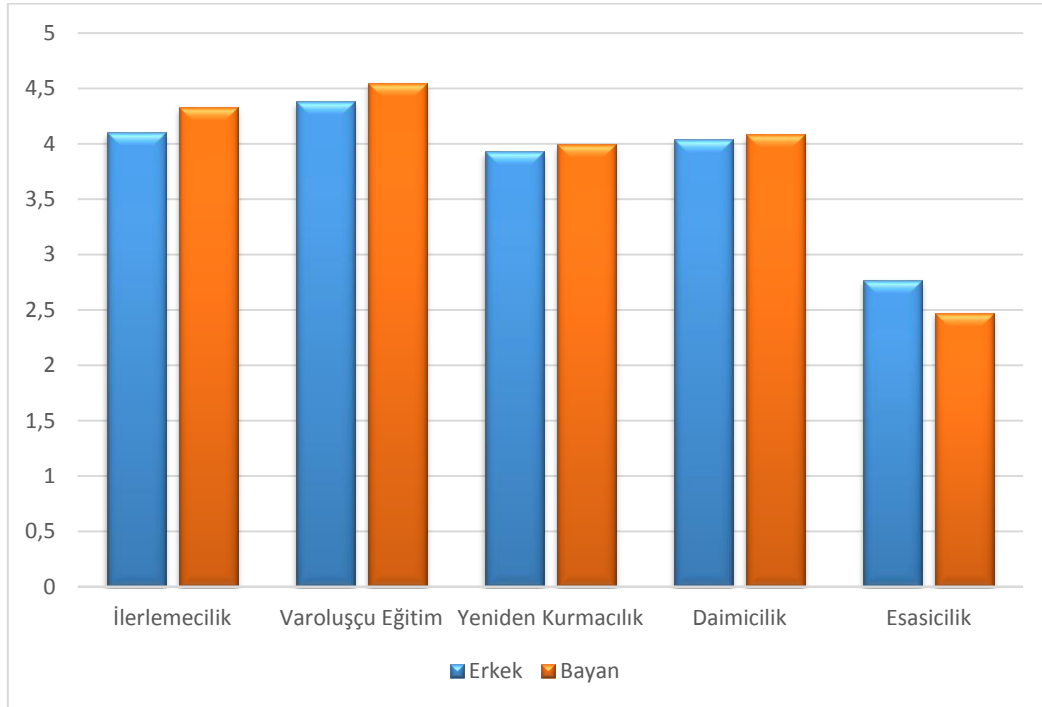

Şekil 1. Görsel Sanatlar öğretmen Adaylarının Eğitim İnançları

Tablo 2 incelendiğinde, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları cinsiyetlerine göre karşılaştırılmıştır. t testi analizlerine göre Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemecilik ve esasicilik eğitim felsefeleri puan ortalamalarında cinsiyete bağlı anlamlı bir farklılığın olduğu gözlenmiştir ($p < 0,05$). Grupların ortalamalarına bakıldığında bayan öğrencilerin erkek akranlarına kıyasla daha ilerlemeci felsefesini savdukları buna karşın erkeklerin ise yüksek düzeyde esasicilik inançlarına sahip oldukları görülmüştür. Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre eğitim inançlarına ilişkin grafik Şekil 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	P
İlerlemecilik	Erkek	94	4,10	0,76	-2,56	0,01
	Bayan	120	4,33	0,51		
Varoluşçu Eğitim	Erkek	94	4,38	0,86	-1,69	0,09
	Bayan	120	4,55	0,52		
Yeniden Kurmacılık	Erkek	94	3,93	0,70	-0,55	0,58
	Bayan	120	3,99	0,68		
Daimicilik	Erkek	94	4,04	0,73	0,62	0,66
	Bayan	120	4,08	0,59		
Esasicilik	Erkek	94	2,77	0,80	2,84	0,00
	Bayan	120	2,47	0,72		

Şekil 2. Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Eğitim İnançları

Tablo 3 incelendiğinde, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmıştır. Tek Yönlü Varyans Analizi ile gerçekleştirilen istatistiksel işlemlere göre Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemecilik eğitim felsefesi puan ortalamalarında sınıf düzeyine bağlı anlamlı bir farklılığın bulunduğu gözlenmiştir ($p>0,05$). Bununla birlikte diğer eğitim felsefesi akımlarında sınıf düzeyine bağlı anlamlı farklılık söz konusu değildir. Scheffe testiyle gerçekleştirilen ileri analizlere göre 1. Sınıftaki Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının daha üst sınıflardaki meslektaşlarından anlamlı olarak yüksek düzeyde ilerlemecilik eğitim inancına sahip oldukları görülmüştür.

Tablo 3. Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

	Sınıf	N	\bar{X}	Ss	F	P
İlerlemecilik	1,0	33	4,57	0,46	4,33	0,01
	2,0	67	4,24	0,46		
	3,0	68	4,15	0,71		
	4,0	46	4,09	0,78		
Varoluşçu Eğitim	1,0	33	4,69	0,39	2,63	0,06
	2,0	67	4,54	0,50		
	3,0	68	4,45	0,79		
	4,0	46	4,27	0,89		
Yeniden Kurmacılık	1,0	33	4,14	0,69	2,61	0,05
	2,0	67	4,06	0,59		
	3,0	68	3,92	0,73		
	4,0	46	3,76	0,71		
Daimicilik	1,0	33	4,16	0,63	0,57	0,63
	2,0	67	4,08	0,61		
	3,0	68	3,98	0,71		
	4,0	46	4,07	0,65		
Esasicilik	1,0	33	2,45	0,78	0,70	0,56
	2,0	67	2,64	0,92		
	3,0	68	2,67	0,66		
	4,0	46	2,55	0,66		

Tablo 4 incelendiğinde, Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançları başarı düzeylerine göre karşılaştırılmıştır. Tek Yönlü Varyans Analizi göre gerçekleştirilen istatistiksel işlemlerde Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemecilik eğitim felsefesi puan ortalamalarında başarılarına bağlı anlamlı bir farklılığın bulunduğu gözlenmiştir ($p>0,05$). Scheffe testiyle gerçekleştirilen ileri analizlere göre başarı düzeyi yüksek Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının başarısı orta ve düşük olan akranlarından anlamlı olarak yüksek düzeyde ilerlemecilik eğitim inancına sahip oldukları görülmüştür.

Tablo 4. Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Başarı Düzeyine Göre Karşılaştırılması

		N	\bar{X}	Ss	F	P
İlerlemecilik	1,0	44	4,45	0,48	4,27	0,02
	2,0	92	4,23	0,59		
	3,0	78	4,10	0,75		
Varoluşçu Eğitim	1,0	44	4,59	0,43	1,69	0,19
	2,0	92	4,51	0,62		
	3,0	78	4,37	0,87		
Yeniden Kurmacılık	1,0	44	4,14	0,63	2,29	0,10
	2,0	92	3,87	0,67		
	3,0	78	3,97	0,73		
Daimicilik	1,0	44	4,10	0,63	1,22	0,30
	2,0	92	4,12	0,56		
	3,0	78	3,97	0,76		
Esasicilik	1,0	44	2,47	0,89	1,46	0,23
	2,0	92	2,58	0,70		
	3,0	78	2,71	0,77		

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve başarı değişkenleri açısından incelendiği bu çalışmada katılımcıların ilerlemecilik ve varoluşçu eğitim felsefelerini çok yüksek düzeyde savundukları görülmüştür. Bu çalışmanın önemli bir bulgusu görsel sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemeci ve varoluşçu eğitim akımlarını çok yüksek düzeyde savunmaları buna karşın, gelenekçi ve esasici eğitim felsefesini de düşük düzeyde savunuyor olmalarıdır. Bu bulgular literatürde Ilgaz, Bülbül ve Çuhadar (2013), Kaleli (2020), Kara (2020), Kim ve Michael (1995), Koçak, Ulusoy ve Önen (2012), Koyuncuoğlu (2021), Oğuz vd. (2013), Sternberg ve Grigorenko'nun (2001) gerçekleştirdiği araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Sternberg (1994)'e göre ilerlemeci ve yenilikçi düşünen bireyler herhangi bir konuda özgün ürünler ortaya koymaya, tasarlamaya, yeni yöntemleri denemeyi ve geleneklerin dışında hareket etme eğilimindedir. Görsel sanatlar öğretmen adaylarının bu iki felsefi akımda da yüksek puanlar alması oldukça anlamlıdır. Kim ve Michael (1995) Kore'deki farklı alandaki üniversite öğrencilerinin düşünme biçimleri ve felsefi görüşlerini inceledikleri çalışmada çalışmalarında farklılık, yaratıcılık ve yenilik gerektiren içerik ve etkinliklerde ilerlemeci ve özgür düşünme biçimine ve paradigmalara sahip olan öğrencilerin daha aktif ve ilgili olduklarını bulmuştur. Çağdaş görsel sanatlar eğitiminde öğrencinin yaratıcı potansiyellerini ve varoluş süreçlerini temele alan aktiviteler ön plana çıkmaktadır (Akca ve Kavak, 2021; Beler ve Avcı, 2011). Bu durum öğrencilerin ilerlemeci ve varoluşçu felsefeleri savunmasının en önemli sebeplerinden birisi olabilir. Ayrıca Sünbül'e (2010) eğitim programlarında gerçekleştirilen reformist yaklaşımların ve uygulamadaki öğretim programlarının dayandığı temel felsefelerin, öğretmen yetiştirme programlarını ve öğretmen adaylarını etkilediğini ileri sürmüştür. Mevcut öğretim paradigmasına inanan, onunla çelişmeyen öğretmenler ayrıca 2004 tarihinden itibaren MEB'in uygulamaya koyduğu yapılandırmacı temelli öğretim programları öğretmen adaylarını ilerlemeci ve varoluşçu felsefeleri savunmasında önemli bir faktör olabilir. Varoluşundan bu yana her zaman tartışılan bir olgu olan sanatın, ilerlemeci, yenilikçi ve yaratıcılık ile uzun bir süre aynı anlam olarak algılandığı görülmüştür. İlerlemeci ve varoluşçuluğun hem bir süreç, hem de bu sürecin sonunda ortaya özgün bir ürün koyma olarak ele alındığında görsel sanatlar süreçte, yaratıcılık ve estetik kavramlarının ön planda olduğundan söz edilebilir (Akca & Kavak, 2020; Sönmez, 1993).

Bu çalışmanın bir diğer bulgusu ise görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarının cinsiyet, sınıf başarı düzeylerine göre farklılıklar göstermesidir. Araştırma bulgularına göre bayan görsel sanatlar öğretmen adaylarının ilerlemeci eğitim felsefesi puan ortalaması yüksek buna karşın esasici eğitim felsefesi puan ortalamaları daha düşüktür. Yine bu çalışmada 1. Sınıf öğrencileri ile başarı düzeyi yüksek öğretmen adaylarının ilerlemeci eğitim felsefesi inançlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgular Biesta vd. (2015), Chai, Khine ve Teo (2006), Fives ve Gill (2015) gerçekleştirdiği araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Fives ve Gill'e (2015) göre genç öğretmen adayları eğitim reformlarına yüksek düzeyde uyum sağlamak ve derslerine, öğretim uygulamalarına ilerlemeci felsefenin etkisini yüksek düzeyde yansıtmaktadır.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayalı olarak görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim inançlarının onların gelecekteki öğretim uygulamalarına etkisini ortaya koyacak çok değişkenli araştırmalar yapılabilir. Öğretmenlik

mesleğinde eğitim inancı ve mesleki paradigmalarının çok önemli bir yeri vardır. Bu kapsamda özelde görsel sanatlar alanında genelde ise tüm öğretmen adaylarının kendi eğitim inanç ve felsefelerinin farkına varmalarını sağlayıcı ve geliştirici akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine ağırlık verilebilir. Bu amaçla öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarında öğretmen adaylarının eğitim inançlarını geliştirici uygulamalara öncelik verilebilir. Görsel sanatlar eğitiminde, öğrenciye yalnız mesleki bilgi kazandırma, öğrenilen bilgi ve becerileri uygulayabilme, profesyonel mesleki davranışlara sahip olmanın yanı sıra, özgür düşünebilme, güçlü bir eğitim felsefesine ve bakış açısına sahip olma konusunda seminer ve programlar düzenlenebilir.

Kaynaklar

- Akca, F. & Kavak, G. (2021). Scale of visual creativity in art: a study on scale development and construct validity. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(3), 439-456. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.94>
- Altınkurt, Y , Yılmaz, K , Oğuz, A . (2012). İlköğretim ve ortaöğretim okulu öğretmenlerinin eğitim inançları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 1-19. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuefd/issue/20247/214807>
- Aparicio Landa, E., Sosa Moguel, L., & Cabanas-Sanchez, G. (2021). Reflective Conversation and Knowledge Development in pre-service teachers: the case of mathematical generalization. *International Journal of Education in Mathematics, Science, and Technology (IJEMST)*, 9(1), 40-62. <https://doi.org/10.46328/ijemst.977>
- Aydoğmuş, M. (2019). Investigation of the effect of social entrepreneurship on professional attitude and self-efficacy perception a research on prospective teachers. *Studies In Higher Education*, 44, 1–15.
- Belçer, Y., & Avcı, S. (2011). Öğretim farklılaştırılmasında etkili bir strateji: Katlı öğretim. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 109-126.
- Beltman, S., Glass, C., Dinham, J., Chalk, B., & Nguyen. B. (2015). Drawing identity: Beginning pre-service teachers' professional identities. *Issues in Educational Research*, 25(3), 225–245.
- Biesta, G., Priestley, M. & Robinson, S. (2015) The role of beliefs in teacher agency, *Teachers and Teaching*, 21(6), 624-640, DOI: 10.1080/13540602.2015.1044325
- Büyükkaragöz, S., & Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen adayı öğrencilerinin öğretmenlik yeterlik düzeyleri, başarı düzeyleri, ve mesleki tutumları ile bunlar arasındaki ilişkiler. İçinde *Dokuz Eylül Üniversitesi Kongre Kitabı* (ss. 167-181). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., & Çakmak, E. K. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chai, C. S., Khine, M. S., & Teo, T. (2006). Epistemological beliefs on teaching and learning: a survey among pre-service teachers in Singapore. *Educational Media International*, 13, 285–298.
- Colgan, A., & Maxwell, B. (Eds.). (2019). *The importance of philosophy in teacher education mapping the decline and its consequences*. London: Routledge.
- Enochs, L. G. ve Riggs, I. M. (1990). Further development of an elementary science teaching efficacy belief instrument: A Preservice Elementary Scale. *School Science and Mathematics*, 90(8), 694–706.

- Fives, H., & Gill, M. G. (2015). *International handbook of research on teachers' beliefs*. New York: Routledge, Taylor & Francis.
- Gosselin, C. (2007). Philosophy and the role of teacher reflections on constructing gender. *Educational Foundations*, 21(3/4), 39-57.
- Gürsel, M., Sünbül, A.M., & Hesapçioğlu, M. (2010). *Eğitim bilimine giriş*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Güzey, C. (2000). Felsefe ve eğitim. *Felsefelogos Dergisi*, 10, 7-8.
- Hoy, W. K. ve Miskel, C. G. (2001). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*, NY: McGraw Hill.
- Ilgaz, G., Bülbül, T., & Çuhadar, C. (2013). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 50-65.
- Kaleli, Y. S. (2020). Investigation of the Relationship between Pre-service Music Teachers' Attitudes towards Teaching Profession and their Self-efficacy Beliefs. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 6(4), 580-587.
- Kara, S. (2020). Prospective Visual Arts Teachers' Innovation Skills and Attitudes towards Computer Assisted Instruction. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(2), 98-107.
- Kim, J., & Michael, W.B. (1995). The relationship of creativity measures to school achievement and to preferred learning and thinking style in a sample of Korean high school students. *Educational and Psychological Measurement*, 55, 60-74.
- Koçak, C., Ulusoy, F. M., & Önen, A. S. (2012). *Öğretmen adaylarının kimlik işlevlerinin ve eğitim inançlarının incelenmesi*. X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi'nde sunuldu, Niğde.
- Koyuncuoglu, O. (2021). An Investigation of Graduate Students' Technological Pedagogical and Content Knowledge (TPACK). *International Journal of Education in Mathematics, Science, and Technology (IJEMST)*, 9(2), 299-313. <https://doi.org/10.46328/ijemst.1446>
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1999). *Philosophy in the Flesh*. New York: Basic Books.
- Mutlu, A., & Aydoğmuş, M. (2019). Problem-based learning studies: A Content analysis. *Turkish Studies*, 14(4), 1615-1630.
- Oğuz, A. (2013). Öğretmenlerin öğrenen özerkliğinin desteklenmesini ilişkin görüşleri. *International Journal of Human Sciences*, 10(1), 1-26.
- Orchard, J., Heilbronn, R., & Winstanley, C. (2016). Philosophy for teachers (P4T): Developing new teachers' applied ethical-decision making. *Ethics and Education*, 11(1), 42-54.
- Silvernail, D. L. (1992b). The educational philosophies of secondary school teachers. *The High School Journal*, 76, 162-166.
- Soykan, Ö. N. (1998). *Arayışlar-felsefe konuşmaları-I*. İstanbul: Küyerel Yayınları.
- Sönmez, V. (1996). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (1993). Yaratıcı Okul, Öğretmen, Öğrenci. *Yaratıcılık ve Eğitim, Türk Eğitim Derneği, Eğitim Dizisi* No:17, XVII. Şafak Matbaacılık, Ankara. s25.
- Sternberg, R. J. (1994). Thinking styles: Theory and assessment at the interface between intelligence and personality. In R. J. Sternberg and P. Ruzgis (Eds.), *Personality and intelligence* (pp. 105-127). New York: Cambridge University Press.

- Sternberg, R. J., & Grigorenko, E. L. (2001). A capsule history of theory and research on styles. In R. J. Sternberg, & L. F. Zhang (Eds.), *Perspectives on thinking, learning and cognitive styles* (pp. 1–21). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen niteliği ve geliştirilmesi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 4, 597-608.
- Sünbül, A. M. (2010). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Tunca, N., Şahin, S. A., & Oğuz, A. (2015). Öğretmenlerin eğitim inançları ile meslekî değerleri arasındaki ilişki. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 11-47.
- Visual Arts (2018). Visual Arts. Erişim: 7.12.2020. <https://canada.k12.tr/visual-arts-2/>
- Winch, C. (2012). For philosophy of education in teacher education. *Oxford Review of Education*, 38(3), 305-322.
- Yılmaz, H., & Sünbül, A. M. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Konya: Mikro Yayınevi.
- Yılmaz, K., Altınkurt, Y. ve Çokluk, Ö. (2011). Eğitim inançları ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(1) 335–350.

Etik Kurul Adı, Onay Tarihi ve Sayısı

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu, 25.03.2021 ve 22.

Yazar Bilgileri

Sema Kara

 <https://orcid.org/0000-0002-6482-7598>

Kastamonu Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Güzel Sanatlar Bölümü

Kastamonu

İrtibat yazar e-posta (Contact e-mail):

karasema02@gmail.com
